

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА ОПР 2014-2020 Г. НА ОБЩИНА
СУХИНДОЛ ЗА ПЕРИОДА 01.01.2019-
31.12.2019 Г.**

ОБЩИНА СУХИНДОЛ

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ.....	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ.....	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ.....	4
I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	5
II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА	9
1. Демографска характеристика на община Сухиндол.....	9
2. Икономическо развитие на община Сухиндол.....	11
3. Пазар на труда.....	13
4. Социално развитие	14
III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ.....	15
1. Резултати от изпълнението на Приоритет 1	16
2. Резултати от изпълнението на Приоритет 2	17
3. Резултати от изпълнението на Приоритет 3	18
4. Резултати от изпълнението на Приоритет 4	19
5. Резултати от изпълнението на Приоритет 5	21
IV. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ	22
V. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020	26
1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни	26
2. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020	28
3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 2014-2020.....	28
4. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Сухиндол, в т.ч. мерки за ограничаване на изменението на климата.....	29
5. Приложение на принципа на партньорство	30
VI. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020	31
VII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020	31
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	32

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ЕС	Европейски съюз
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
КИН	Културно-историческо наследство
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
ОБ	Общински бюджет
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
ОПМ	Общинска пътна мрежа
ОПР	Общински план за развитие
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2014-2020 г.
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
ОПХ	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
ТСБ	Териториални статистическо бюро

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР 2014-2020 г. за 2019 г. в хил. лв.	23
Фигура 2. Действително вложен финансов ресурс през 2019 г. по приоритети на ОПР Сухиндол 2014-2020 (% от общото изпълнение)	24
Фигура 3. Планиран финансов ресурс по приоритети на ОПР Сухиндол 2014-2020 (% от общото изпълнение).....	24
Фигура 4 Реални източници на финансиране 2019 г.	25

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Основни демографски показатели.....	9
Таблица 2. Население по възрастови групи в община Сухиндол 2014-2018 г.....	10
Таблица 3. Основни икономически показатели на община Сухиндол за 2018 г.	11
Таблица 4. Регистрирани земеделски стопани в община Сухиндол.....	12
Таблица 5. Справка за засети площи (дка) на основни земеделски култури	12
Таблица 6. Равнище на безработицата в община Сухиндол	13
Таблица 7. Индикатори в сферата на образованието.....	14
Таблица 8. Индикатори в сферата на здравеопазването, медицински персонал	14
Таблица 9. Финансово изпълнение на приоритети от ОПР 2014-2020 г. за 2019 г.	22

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Общинският план за развитие на община Сухиндол за периода 2014-2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Изпълнението на Общинския план за развитие се отчита чрез **годишни доклади** за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие по чл. 91, ал. 2 от ППЗРР, на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ОПР се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. От своя страна, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на Общинския план за развитие служат като основа за наблюдението и оценка на Областната стратегия за развитие, Регионалния план за развитие и съответно на Националната стратегия за регионално развитие (чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 9 от ЗРР).

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 77, ППЗРР).

За постигане целите на наблюдението се изгражда система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на Общинския план за развитие (чл. 78, ППЗРР).

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие, като за резултатите от наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие се разработва годишен доклад.

Мониторингът (наблюдението) и контролът на изпълнението на Общинския план за развитие са неразделна част от общия процес на реализиране на публични политики.

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община
Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.*

Мониторингът на Общинския план за развитие трябва да осигури ефективно и ефикасно изпълнение на различни секторни и тематични политики за развитие, които попадат в предметния обхват на местното самоуправление. Също така, той трябва да спомогне за постигането на резултатите на политиките и да гарантира широк обществен достъп до тях.

Процесът на мониторинг изисква набирането на количествени и качествени данни за почти непрекъснатия процес по изпълнение на съответните проекти и политиките/приоритетите, които те прилагат и/или следват, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания. Целта е да се определят евентуалните необходими корективни действия при отчитане на несъответствие.

Чрез мониторинга се цели да се предостави на компетентните местни органи (Общински съвет – Сухиндол, Кмета на общината, служителите от общинска администрация), както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество) ранна информация за напредъка, или липсата на напредък по заложените цели и резултати. Основната цел е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на плана/политиката и се улесни/подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят своевременни промени в начина на изпълнение на политиките. Мониторингът има особено важна роля при дългосрочните политики и програми, които се реализират в няколко времеви фази, отнасят се до различни икономически сектори и засягат различни територии и население.

Правната рамка на процеса на мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие се съдържа в Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР).

Съгласно чл. 23 от ЗРР, кметът на общината:

- организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

Общински съвет – Сухиндол одобрява годишните доклади за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

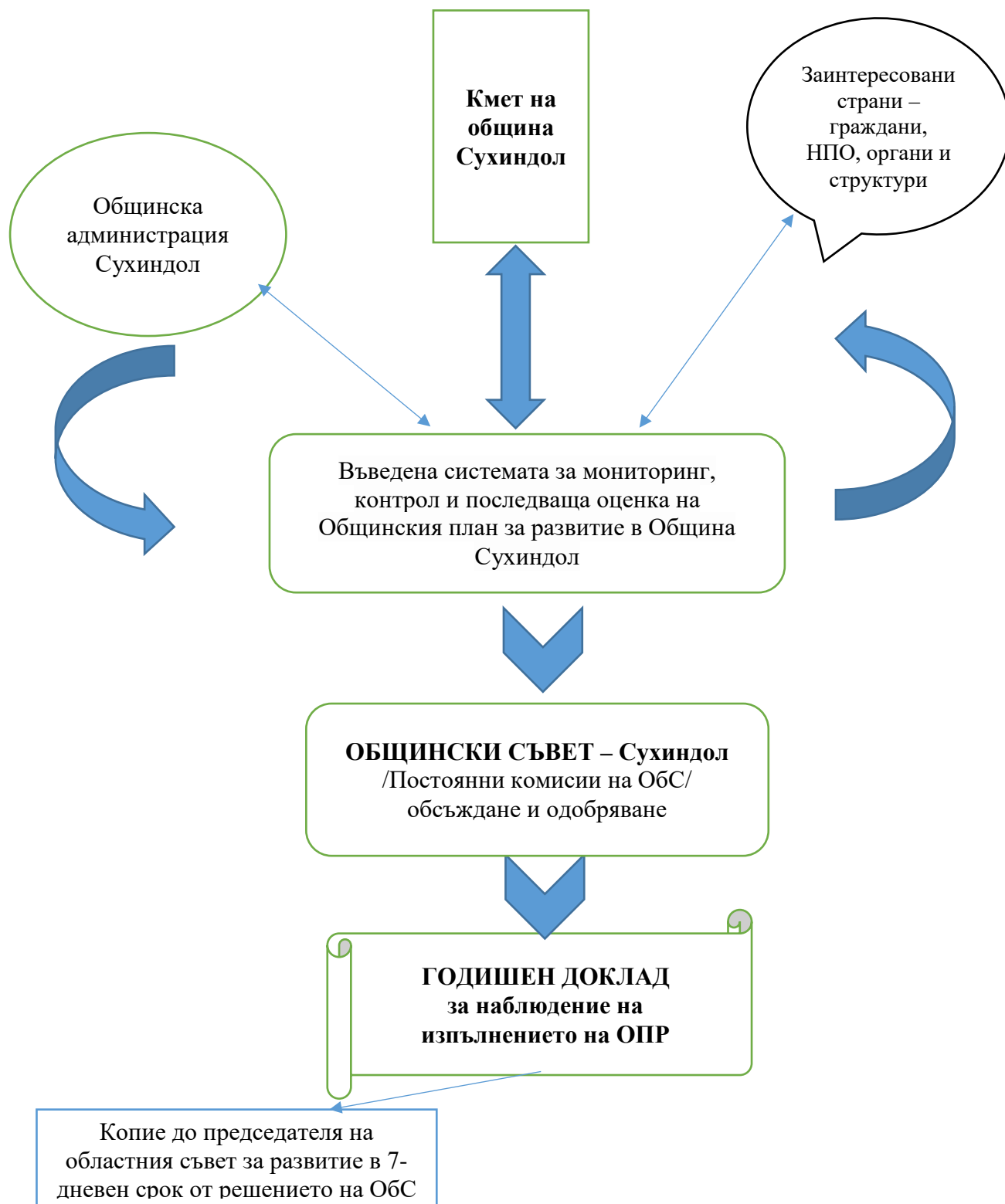
Съгласно чл. 91, ал. 8 от ППЗРР, годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа:

1. Общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. Предприети действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР;
4. Изпълнението на проекти, допринасящи за изпълнението на ОПР и ОСР;
5. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Настоящият доклад представя резултатите от наблюдението на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019 – 31.12.2019 г. Докладът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане и относимите и приложими нормативни и поднормативни актове.

В процеса на разработване на доклада са използвани следните информационни източници: Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020); официални данни и статистическа информация от ТСБ - гр. Велико Търново, ДБТ - гр. Павликени; интернет сайтове и портали – Община Сухиндол, НСИ, АЗ, ОПОС, ОПДУ, ОПРР, ОПРЧР, ОПИК, ПРСР; информация, предоставена от дирекциите и отделите на Общинска администрация – Сухиндол.

Данните в някои части на социално-икономическия анализ са с година назад във времето (2018 г. вместо 2019 г.), тъй като националната статистика не разполага с по-актуални обработени данни. Навсякъде в годишния доклад са използвани последни актуални данни от различните институции за 2019 г., получени чрез справки от м. март 2020 г.

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА

Основната характеристика в национален план, даваща отражение и върху условията за развитие на местно ниво през 2019 г., е сравнителната икономическа и финансова стабилност в цялата страна, съчетана с относително стабилна политическата обстановка и оказваща влияние върху средата за изпълнение на Общинския план за развитие.

При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ОПР са отчетени настъпилите промени в социално-икономическите условия, оказващи въздействие върху социално-икономическото развитие на общината.

1. Демографска характеристика на община Сухиндол

По данни на НСИ, към 31.12.2018 г. община Сухиндол е с най-малък брой на населението в област Велико Търново. Общият брой на средногодишното население в общината към края на 2018 г. възлиза на 2 255 д. (0,96% от населението в област Велико Търново, което е 235 708 д. към 31.12.2018 г.).

Основните демографски показатели за община Сухиндол за периода 2014-2018 г. са отразени в Таблица 1:

Таблица 1. Основни демографски показатели

Основни демографски показатели	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Средногодишен брой на населението в област Велико Търново (общо)	247 782	245 006	242 259	239 132	235 708
Средногодишен брой на населението в община Сухиндол (общо)	2 389	2 444	2 374	2 316	2 255
Родени (в брой)	25	21	17	19	21
Умрели (в брой)	92	86	76	91	83
Естествен прираст (в брой)	-71	-61	-59	-72	-62
Заселени (в брой)	80	162	46	86	75
Изселени (в брой)	54	46	57	72	74
Механичен прираст (в брой)	26	116	-11	14	1

Източник: Национален статистически институт, 2020 г. www.nsi.bg

От данните в таблицата могат да бъдат направени следните изводи:

- Средногодишният брой на населението бележи постоянна и равномерна тенденция към намаление;

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

- Броят на ражданията е сравнително постоянен, стойността от 2018 г. отговаря на средната за изследвания период;
- Броят на починалите през разглеждания период е с променлив характер – средно 86 човека годишно
- Естественят прираст е с отрицателни стойности през целия разглеждан период;
- Механичният прираст е положителен с изключение на 2016 г.

Община Сухиндол се състои от 6 населени места (1 град – Сухиндол и 5 села). В град Сухиндол живее 72% от населението в общината – 1 623 д. Другите населени места са с. Бяла река (210 д.), с. Горско Калугерово (76 д.), с. Горско Косово (147 д.), с. Коевци (119 д.) и с. Красно градище (80 д.).

През 2018 г. населението в под трудоспособна възраст е около 13,1% от населението на община Сухиндол. Възрастните над трудоспособна възраст са 35,4%. Около 51,5% е дялът на хората в трудоспособна възраст на 15 и повече години.

Таблица 2. Население по възрастови групи в община Сухиндол 2014-2018 г.

Година/Показател	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Общо	2 389	2 444	2 374	2 316	2 255
Под трудоспособна	322	317	305	302	295
Трудоспособна	1 218	1 274	1 238	1 203	1 162
Над трудоспособна	849	853	831	811	798

Източник: Национален статистически институт, 2020 г. www.nsi.bg

Данните от таблицата показват, че по отношение на възрастовата структура на населението през периода 2014-2018 г. се наблюдава следната устойчива тенденция:

- Населението и в трите възрастови групи – под трудоспособна възраст, в трудоспособна възраст и над трудоспособна възраст – намалява, съответно с 8,4%, 4,6% и 6,2%. Най-осезателно е намалението на населението в под трудоспособна възраст.

Можем да обобщим, че населението на територията на община Сухиндол е застаряващо. Това е процес, който е характерен не само за община Сухиндол, а за цялата страна и за всички държави в Европейския съюз. Тази тенденция е резултат от три основни фактора: увеличаване на продължителността на живота, комбинирана с по-ниска раждаемост и влизането в пенсионна възраст на поколението от „бейби бума“ след Втората световна война. Илюстрация на процеса на демографско остаряване може да се види в намаляването на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на дела на населението на 60 и повече години.

2. Икономическо развитие на община Сухиндол

Поради частичната липса на данни за община Сухиндол е използвана наличната информация за областта, на чиято територия се намира общината – област Велико Търново – с цел изграждане на максимално подробен профил на общината.

По данни на НСИ ТСБ-Север, през 2018 г. броят на нефинансовите предприятия на територията на област Велико Търново бележи лек ръст от 0,8% и към 31.12.18 г. броят им е 10 585. На територията на община Сухиндол има регистрирани 67 нефинансови предприятия. Трите сектора с най-много представители за областта са: „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Преработваща промишленост“, „Селско, горско и рибно стопанство“. Крайният финансов резултат на предприятията в област Велико Търново за 2018 г. е печалба в размер на 343 млн. лева. Предприятията, приключили финансовата година с печалба, са 71,9%, със загуба – 16,8%, а с нулев финансов резултат – 11,3% от общия брой нефинансови предприятия.

Таблица 3. Основни икономически показатели на община Сухиндол за 2018 г.

Година	Предприятия	Заети лица	Произведена продукция	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Разходи за дейността	ДМА
	Брой			Хиляди лева			
2014	70	264	8 902	19 138	16 133	19 041	17 825
2015	67	250	13 086	27 717	19 314	25 705	8 401
2016	64	248	8 076	21 392	16 411	23 571	9 281
2017	67	231	9 536	19 422	16 590	19 452	9 726
2018	67	199	12 162	24 994	20 753	24 756	10 904

Източник: Национален статистически институт 2020 г.

Броят на предприятията на територията на община Сухиндол остава почти непроменен в периода 2014 – 2018 г. Наблюдава се намаляваща тенденция в броя на заетите лица – броят им е намалял с 24,6% за пет години, която обаче не рефлектира върху показателите произведена продукция, приходи от дейността, нетни приходи и разходи за провеждане на дейността на нефинансовите предприятия. Напротив, стойностите на изброените показатели през 2018 г. са сред най-високите за разглеждания период, което говори за проведено успешно оптимизиране на работните процеси. С висок дял са микро предприятията в общината – 95,5%, като освен тях има две малки и едно средно предприятие. Макар на територията на област Велико Търново ПЧИ (преки чуждестранни инвестиции) да нарастват с 4%, такива не са направени в община Сухиндол през периода 01.01.18 – 31.12.18 г.

Средната годишна работна заплата за община Сухиндол се увеличава постоянно след 2014 година, когато е 6 386 лева. Най-голям ръст отбелязва в периода 2017 – 2018 г., когато нараства с над 1000 лева и се равнява на 8 928 лева по данни на НСИ.

Селско стопанство – растениевъдство

Селското стопанство е основен отрасъл в община Сухиндол и затова е разгледано по-детайлно. След 2014 г. броят на стопаните нараства, но за съжаление през 2018 и 2019 г. спада и възвръща стойностите от началото на разглеждания период.

Таблица 4. Регистрирани земеделски стопани в община Сухиндол

Година	2014	2015	2016	2016	2017	2018
Брой стопани	75	94	91	95	86	79

Източник: Областна дирекция „Земеделие“ – Велико Търново 2020 г.

Таблица 5. Справка за засети площи (дка) на основни земеделски култури

Култури	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
Пшеница	15 100	9 500	11 200	9 400	10 100	12 700
Ечемик	3 120	300	950	216	450	750
Маслодайна рапица	50	1 100	1 300	1 566	1 320	2 430
Маслодаен слънчоглед	5 800	7 500	4 800	7 610	6 555	6 970
Царевица за зърно	10 200	13 700	11 510	16 240	11 180	11 740

Източник: Областна дирекция „Земеделие“ – Велико Търново 2020 г.

По данни на Областна дирекция „Земеделие“ – Велико Търново, използваемата земеделска площ на територията на община Сухиндол е 92 158 дка. В това число са включени ниви – 58 280 дка, трайни насаждения, включително лозя – 9 490 дка и пасища, мери и ливади – 24 389 дка. Основните земеделски култури, отглеждани на територията на общината са пшеница, ечемик, маслодайна рапица, маслодаен слънчоглед, царевица за зърно. На базата на информацията от таблица 5 можем да направим следните изводи относно споменатите култури:

- През целия разглеждан период най-големи площи за засети с пшеница и царевица – това са водещите за общината земеделски култури;
- Маслодайната рапица е с най-висок ръст сред разглежданите култури през периода 2014 – 2019 г. – засятата ѝ площ се е увеличила 50 пъти за 5 години;
- Най-сериозен спад се наблюдава при ечемика – 76% за разглеждания период.

Засети площи с други видове култури през 2019 г. на територията на общината са още:

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

- Ябълки – 124 дка
- Праскови – 15 дка
- Сливи – 34 дка
- Череша – 34 дка
- Малини – 48 дка
- Лозя (винени) – 948 дка
- Лозя (десертни) 10 дка

От изброените най-значими за общината са винените лозя, които играят важна роля в икономическото развитие на община Сухиндол.

Селско стопанство – животновъдство

Видовете отглеждани животни на територията на общината към 31.01.2019 г. са:

- Говеда – 633 бр., от които 484 крави
- Овце – 1 005 бр., от които 915 овце – майки
- Кози – 1 507 бр., от които 1 295 – кози майки
- Пчелни семейства – 1 250 бр.

Индустриален сектор

Индустриалният сектор на територията на общината е слабо застъпен. Основните отрасли, наложили се с годините, са лозаровинарското производство („Ловико Лозари“ ЕАД) и производството на хранителни добавки и козметика („Борола“ ООД).

3. Пазар на труда

Таблица 6. Равнище на безработицата в община Сухиндол

Година	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
Дял на безработните	21,5%	19%	20%	17,7%	14,9%	14,6%

Източник: Агенция по заетостта

Равнището на безработица в община Сухиндол за 2019 г. е 14,6%, оставайки почти непроменено спрямо същия период 2018 г., когато нивото на безработица е 14,9%. Все пак се забелязва непрестанна положителна тенденция за намаляване на безработицата през разглеждания период. Средният брой на продължително безработните на територията на общината (повече от една година) през 2019 г. е 7,2%, което е прогрес спрямо същия период на 2018 г., но продължава да бъде над средното за страната (4,1%).

Средната годишна работна заплата в общината за 2018 г. по данни на НСИ е 7 324 лв. Стойността на показателя е по-ниска спрямо 2017 г. – 7 908 лв. Като извод относно пазара на труда за община Сухиндол, се посочва, че въпреки положителната тенденция по отношение намаляване на безработицата, се наблюдава отрицателна такава по отношение средната годишна работна заплата.

4. Социално развитие

В сферата на **образованието** е представена динамиката в броя на децата в детските градини и учениците в училищата.

Таблица 7. Индикатори в сферата на образованието

Показатели	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Детски градини	1	1	1	1
Места в детските градини	88	88	88	88
Деца общо	44	46	43	42
Детски учители	4	4	4	4
Училища	1	1	1	1
Преподаватели в училищата	12	18	18	10
Учащи в училищата	181	176	144	127

Източник: НСИ, <http://www.nsi.bg/bg>, 2020 г.

Броят на учебните заведения на територията на община Сухиндол остава непроменен за разглеждания период (учебната 2015/2016 – 2018/2019). Наблюдава се драстичен спад по отношение на броя на учениците и броя на учителите в учебното заведение – съответно с 29,8% и 33,3%.

Въпреки наличният спад по отношение на броя деца, посещаващи училището, броят на тези, посещаващи детската градина, остава относително непроменлив през разглеждания период, на което се базира и предположението, че броят на учащите в училищата следва да се стабилизира през следващите години.

Таблица 8. Индикатори в сферата на здравеопазването, медицински персонал

Година/Показател	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Лекари	2	2	1	1	1
Лекари по дентална медицина	1	1	1	1	1
Медицински специалисти по здравни грижи	2	2	2	2	3

Източник: НСИ, <http://www.nsi.bg/bg>, 2020 г.

Броят на медицинския персонал в община Сухиндол също е относително непроменен. През последната година от разглеждания период (2018 г.) промяна има единствено при броя на мед. специалисти по здравни грижи – увеличават се с един.

III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на целите и приоритетите, предвидени в Общинския план за развитие на община Сухиндол през периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. Следвана е структурата на ОПР – стратегически цели, приоритети, специфични цели, като резултатите за изпълнението на конкретните мерки и цели са въз основа на информацията, предоставена от Общинска администрация Сухиндол, външни институции и организации.

Поставената ВИЗИЯ за развитие е:

Община Сухиндол – привлекателно място за живот с условия за развитие на личността и икономическата активност при наличие на запазена околна среда и самобитност.

Зададена е и обща цел за развитие:

Разгръщане на потенциала и привлекателността на община Сухиндол за живот с повишен стандарт, изградени местни конкурентни предимства на основата на обективните дадености, създадени условия за повишена заетост с разгръщане на възможностите на човешките ресурси за икономическа активност на основата на изградена бизнес, развлекателна и социална инфраструктура в населените места на общината.

Въз основа на зададените Визия и Обща цел за развитие са изградени и стратегическите цели за развитие на община Сухиндол през периода 2014-2020 г.:

1. Създаване на условия за стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентни предимства на местния потенциал.
2. Повишаване качеството на човешките ресурси и равнището на заетост.

3. Подобряване на инфраструктурата и свързаността на териториите съобразно околната среда и начина на живот.
4. Ефективно управление с широко гражданско участие

Реализирането на общата и стратегическите цели на ОПР се осъществява посредством специфични мерки в 5 приоритетни области:

- **Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма;**
- **Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението;**
- **Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места;**
- **Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда;**
- **Добро управление в полза на местната общност и бизнеса.**

1. Резултати от изпълнението на Приоритет 1

Приоритет 1. „Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма“ включва специфични цели за:

- *Балансирано развитие на туристическия продукт по цялата верига на туристическото обслужване – предвидени са мерки свързани с алтернативния туризъм и туристическите атракции, целящи информационна обезпеченост, както и такива за стимулиране процеса на изграждане на леглова база.*
- *Провеждане на активна маркетингова политика за популяризиране и утвърждаване имиджа на община Сухиндол на туристическия пазар, включване в туристически мрежи и участие в business-to-business (b2b) събития – мерките, във връзка с тази специфична цел, целят комплексно маркетингово представяне и реклама на общината.*
- *Изграждане и развитие на подпомагаща различните туристически оператори инфраструктура – тук се включват мерки, целящи обособяване на нови туристически обекти, създаване на дългосрочни туристически пакети и подпомагане и реорганизиране дейността на действащите културни обекти.*

- Привличане на местната общност за реализиране на цялостната визия за развитие на местен туристически продукт. Промотиране на добри практики – *чрез тази специфична цел ще се демонстрират добри практики, ще се търси намаляване на административната тежест и ще се приобщи местната общност, за да се постигне постепенното увеличаване на легловата база.*

През 2019 г. не са изпълнени проекти по Приоритет 1

2. Резултати от изпълнението на Приоритет 2

Приоритет 2 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението“ включва специфични цели за:

- *Балансирано развитие на традиционни отрасли с надграждане на винопроизводство с бутикови серии – съдържа мерки за подкрепа развитието на традиционни стопански дейности, когато се използват местни ресурси.*
- *Насърчаване на сътрудничеството между производителите и обединяването им в локални клъстери – включени са мерки за насърчаване кооперирането между производителите и клъстерите.*
- *Създаване на предпоставки за подобряване на бизнес средата чрез изграждане на малка бизнес инфраструктура за съхранение и реализация на селскостопанската продукция – предвидени са мерки за привличане на инвестиции и за подкрепа на развитието на младите бизнеси чрез формиране на бизнес инкубатор.*
- *Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и стимулиране създаването на нови МСП – мерките към тази цел са за подобряване на вече съществуващия местен малък и среден бизнес и за насърчаване на предприемачеството.*

През 2019 г. по Приоритет 2 са финансирани два проекта, а по друг има сключен договор. По мярка 19.2 „Развитие на управленския капацитет и растеж на МСП“ от ОП „Конкурентоспособност“ е изпълнен проект за развитие на управленския капацитет и растеж на малките и средни предприятия (МСП) в България чрез подкрепа за специализирани услуги и насърчаване използването на информационни и комуникационни технологии и услуги. Бенефициент е „Борола“ ООД, а самият проект е изпълняван в периода 2017 – 2019 г. Проектът е на стойност 344 657.00 лева, от които 240 255.89 са БФП. Другият финансиран проект е в процес на изпълнение. Той е по подмярка 6.1 от ПРСР – „Стартова помощ за млади земеделски

стопани“. Бенефициент по проекта е физическо лице, а дейностите по него са свързани с устойчиво развитие на земеделско стопанство за отглеждане на пчели и производство на биологичен пчелен мед. Предвидено е закупуване на оборудване, увеличаване на пчелните семейства, назначаване на персонал и др. Проектът е на стойност 48 895.00 лева, като към 31.12.2019 г. са изплатени 24 447.50 лева. Планирано е изпълнението да продължи до 2023 г.

Проектът, по който към 31.12.2019 г. е сключен договор, но все още не е започнало финансиране на дейностите е по мярка 2.2 „Продуктивни инвестиции в аквакултурите“ от ПМДР. Бенефициент е „Водник“ ООД, а чрез осъществяване на проекта ще се изгради садкова ферма, разположена в акваторията на язовир „Александър Стамболийски“ за производство и размножаване на топлолюбиви видове сладководна аквакултура. С изпълнението на настоящия проект, дружеството ще удовлетвори потребностите на потребителите в страната и чужбина за доставки на прясна риба от видовете шаран и европейски сом. Проектът е на стойност 445 671.66 лева, половината от които ще са БФП и с продължителност 3 години, като се очаква да приключи през 2021 г.

3. Резултати от изпълнението на Приоритет 3

Приоритет 3 „Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места“ включва специфична цели за:

- Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението – *предвидени са мерки за създаване на по-добър достъп до образованието, намаляване на броя на отпадналите от образователната система, пълноценно личностно развитие и подобряване на трудовата компетентност на жителите на общината в съответствие с пазара на труда.*
- Осигуряване на висококачествени социални и здравни услуги за повишаване качеството на живот – *мерките към тази специфична цел включват разширяване на териториалния обхват на предлаганите услуги и превенция на рисковете, които биха могли да доведат до социално изключване.*
- Целенасочено въздействие върху предотвратяване отпадането от пазара на труда – *прилежащите мерки имат за цел превенция на отпадането от пазара на труда и подобряване на ключови компетентности на заети и безработни лица (в т.ч. обучения на работното място).*
- Подобряване качеството на работните места – *предвидена е мярка за подобряване на условията на труд на работното място.*

- Продължаващо балансирано развитие на спорта – *заложената мярка е за насърчаване на спортни инициативи и дейности.*

По приоритет 3 Община Сухиндол има шест броя проекти през изминалата 2019 г. – четири изпълнени и два текущи. Изпълнените са финансирани от Централния бюджет – „Регионална програма за заетост за 2019 год. на Община Сухиндол“, Национална програма „Ние също можем - 2“, Национална програма „Хоризонти 4“ и Национална програма „Помощ при пенсиониране“. Чрез Фондове на ЕС са финансирани текущите проекти „WIFI4U“, целящ подобряване на достъпа до интернет и проект „Социална кухня“ по подмярка 3.2 „Осигуряване на топъл обяд“ от ОПХ. Чрез изпълнението на последния се дава възможност за изграждане на нова трапезария за социалната кухня, както и за целогодишно обслужване на общината. През 2019 г. по проекта са изплатени 14 804.90 лева. Общата стойност на проекта е 132 016.98 лв., а общо изплатените суми към 31.12.2019 г. се равняват на 106 909.54 лева.

4. Резултати от изпълнението на Приоритет 4

Приоритет 4 „Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда“ съдържа следните специфични цели:

- Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура – *чрез мерки за изграждане на подходяща транспортна инфраструктура (в т.ч. и до туристическите обекти), за развитие на ефективен енергийна инфраструктура и чрез реконструкция и изграждане на ВиК инфраструктура.*
- Изграждане и подобряване на социалната инфраструктура – *с прилежащи мерки за подобряване и модернизация на образователната инфраструктура, подобряване и модернизиране на инфраструктурата на здравеопазването и подобряване на социалните услуги, подобряване и поддържане на културните такива и допълнително модернизиране на спортно-материалната база.*
- Интегрирано пространствено развитие на територията – *мерките към тази цел включват подобряване на съгласуваността между устройствено и стратегическо планиране на територията, както и одобряване на модела на градско и селско развитие в общината.*
- Опазване на околната среда, превенция на природни рискове и климатична сигурност – *предвидени са мерки за подобряване и развитие на инфраструктура за третиране на отпадъци и внедряване на съвременни технологии, запазване*

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

качеството на атмосферния въздух, управление на риска от природни бедствия и аварии и опазване и възстановяване на природното наследство и биологичното разнообразие.

През ревизираната година по Приоритет 4 чрез съвместно финансиране от Общински и Централен бюджет са изпълнени проектите „Ремонт общ. улици Сухиндол, Г. Косово, Коевци, Б. река, Кр. Градище“ и „Ремонт на часовников механизъм на градски часовник в гр. Сухиндол, покупко-продажба на МПС Форд – автовишка, покупко-продажба на МПС лек автомобил Опел Астра - пожароизвестяване, видеонаблюдение. Ремонт на ведомствен апартамент ул. Ал. Стамболийски №7, вх. Б, ет. 4, ап. 10. Ремонт общ. сграда - кметство с. Г. Косово“, а в процес на изпълнение е проекта „Аварийно укрепване и корекция на отводнителен канал, Община Сухиндол от О.Т. 153-154 през О.Т. 390 до О.Т. 388-389“. Трите проекта са на обща стойност 598 000 лева.

С финансиране от Централния бюджет са изпълнени проектите „Изработка и доставка на отоплителен котел в детска градина „Соня““, „Рампа за инвалиди ДПЛД, доставка и монтаж на дограма, домашен социален патронаж Сухиндол, изработка и доставка на отоплителна система и котел - Домашен социален патронаж“, „Ремонт на детска площадка - ул. В. Левски; Водолей и ул. Росица“, „Ремонт детска площадка ул. Цар Асен I и ул. Струма (до Ст. Мънков), ремонт детска площадка ул. Филип Маджара, ул. Хан Аспарух и ул. Росица (до самолета)“. Към 31.12.2019 г. Община Сухиндол е подала проект и чака решение на МРРБ относно „Ремонт и подмяна на съществуващ водопровод в с. Бяла Река, община Сухиндол“ на стойност 1 713 054.34 лв. с ДДС.

Община Сухиндол е сключила договор за проект, финансиран от Фондове на ЕС, „Реконструкция на общинска спортна площадка в гр. Сухиндол (УПИ VIII, кв. 50)“ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктура“ от ПРСР. Проектното предложение предвижда изграждане на спортна инфраструктура - площадка за баскетбол и футбол в гр. Сухиндол, с площ 620 кв. м., както и подготвителни дейности - консултантски услуги за разработване на проектното предложение и инвестиционно проектиране, и също така услуги, необходими за неговото изпълнение - упражняване на авторски надзор, упражняване на строителен надзор и консултантски услуги за изпълнение, управление и отчитане на проекта. Стойността на проекта е 97 670.84 лева, а изпълнението му следва да се случи през периода 2019 – 2022 г.

През 2019 г. Община Сухиндол има съвместен, текущ проект с общините Севлиево и Дряново по подмярка 2.7 от ОПОС. Бенефициент по проекта е Община Севлиево, но изпълнението се осъществява на територията на трите общини. Действията по проекта,

осъществяващи се на територията на община Сухиндол, включват изграждане на площадка за компостиране на отпадъци. Общата стойност на проекта е 2 230 595.39, а общините имат собствен принос от 17,8% или 397 874.86 лева. Към 2019 г. са изплатени близо 1 450 000 лева от средствата за БФП.

5. Резултати от изпълнението на Приоритет 5

Приоритет 5 „Добро управление в полза на местната общност и бизнеса“ предвижда следните специфични цели:

- Укрепване на административния капацитет за подобряване процесите на управление – *включва мерки за повишаване на професионалните и ключови компетенции на служителите в общинска администрация, въвеждането на нови управленски подходи, стандарти, предоставяне на правомощия и партньорство и за прилагане на ефективни политики за намаляване на административната тежест за бизнеса и домакинствата и оптимално изразходване на финансовите ресурси.*
- Достъп на общността до качествени обществени услуги – *с прилежащи мерки относно предоставяне на интегрирани услуги (пълен пакет от услуги за гражданите и бизнеса) и инвестиции в ИТ инфраструктура, прилагане на поетапно електронно управление.*
- Развитие на партньорство в това число ПЧП за подобряване на социално-икономическото развитие - *тук са интегрирани мерки за поддържане и развитие на механизмите за обществени консултации, развитие на между общинско и транснационално сътрудничество, насърчаване на сътрудничеството между заинтересованите страни в община Сухиндол за изпълняване на съвместни дейности и насърчаване на публично-частното партньорство.*

През 2019 г. по Приоритет 5 е изпълнен проект за „Покупка на административно оборудване на мултифункционално устройство, скенер „Canon“ А4 и лазерно мултифункционално устройство“. Проектът е на стойност 25 хил. лева и е финансиран от Централен бюджет.

IV. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Постигнатият напредък за изпълнение на целите и приоритетите на ОПР 2014-2020 въз основа на финансовите индикатори за изпълнение е представен на следващата таблица:

Таблица 9. Финансово изпълнение на приоритети от ОПР 2014-2020 г. за 2019 г.

Приоритет	Годишен доклад 2019 г. (хил. лв.)	Бюджет ОПР (хил. лв.)	% изпълнени е от ОПР
Приоритет 1: Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма	0	5 870	0%
Приоритет 2: Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението	369	12 600	3%
Приоритет 3: Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места	96	6 890	1%
Приоритет 4: Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда	1 939	13 940	14%
Приоритет 5: Добро управление в полза на местната общност и бизнеса	25	1 822	1%
ОБЩО	2 429	41 122	6%

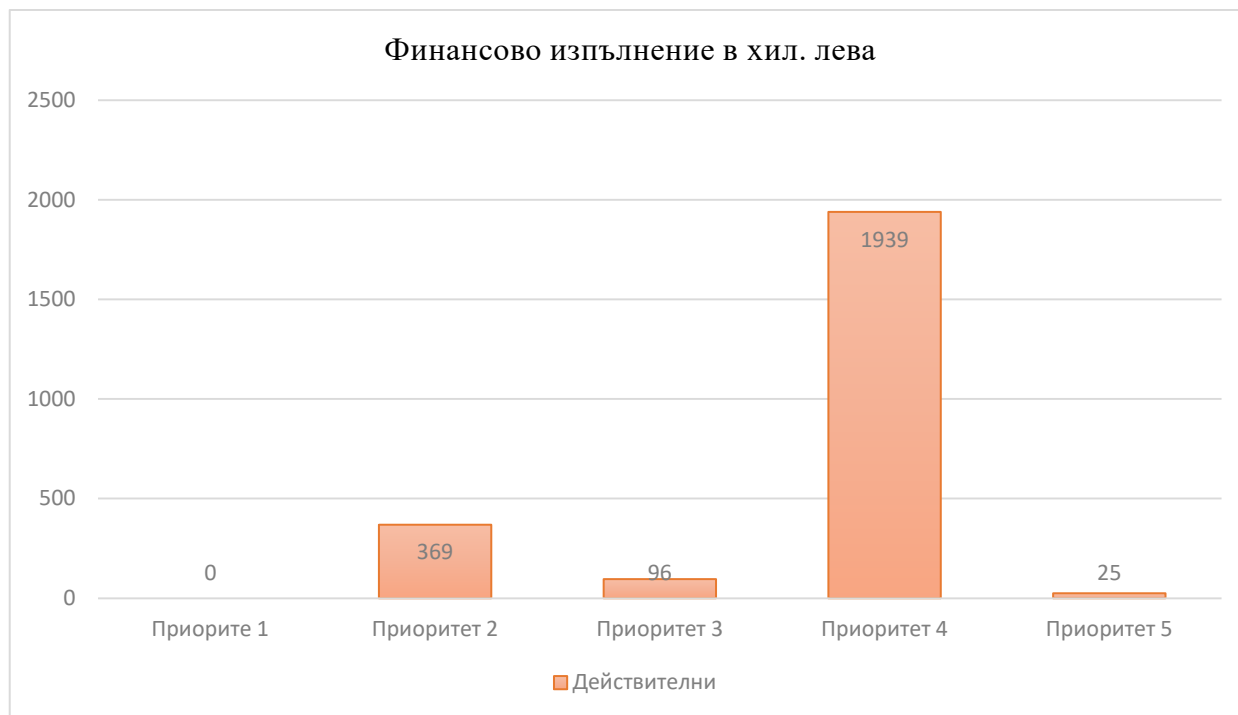
Източник: Приложение 1 Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01-31.12.2019 г.

От данните могат да се направят следните изводи за финансовото изпълнение:

Планираните средства за реализиране на ОПР Сухиндол 2014-2020 г. възлизат на **41 122 хил. лв.** Изпълнението за 2019 г. бюджет е равен на **2 429 хил. лв.** или съотношението на общото изпълнение спрямо планираното е **6%**. Следва да бъде взето под внимание, че тук са включени само реално изплатените стойности в периода 01.01.2019 – 31.12.2019 г., а има не малък брой проекти, по които има сключен договор през 2019 г., а финансирането ще бъде осъществено през следващите години. Прави впечатление и неравномерното изпълнение по приоритетите – три от приоритетите (1, 3 и 5) са с под 3% изпълнение. **Приоритет 2** (Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението) е изпълнен, с принос за годината от 3%. Прави впечатление, че Община Сухиндол е поставила акцент през 2019 г. на изпълнението на **Приоритет 4** (Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за

интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда), изпълвайки на **14%** планираното до 2020 г.

Фигура 1. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР 2014-2020 г. за 2019 г. в хил. лв.

Източник: Собствени изчисления

Анализът на изразходваните ресурси продължава с **обобщение на тежестта на планираното и отчетеното изразходване на средства в изпълнение на приоритетите**. Това е още един показател за измерване на **ефикасността**. По-долу е визуализирана информацията за вложения финансов ресурс за 2019 г. по приоритети като процент от целия финансов ресурс на ОПР Сухиндол 2014-2020 г. и е направена съпоставка с планираното разпределение.

Фигура 2. Действително вложен финансов ресурс през 2019 г. по приоритети на ОПР Сухиндол 2014-2020 (% от общото изпълнение)

Източник: Собствени изчисления

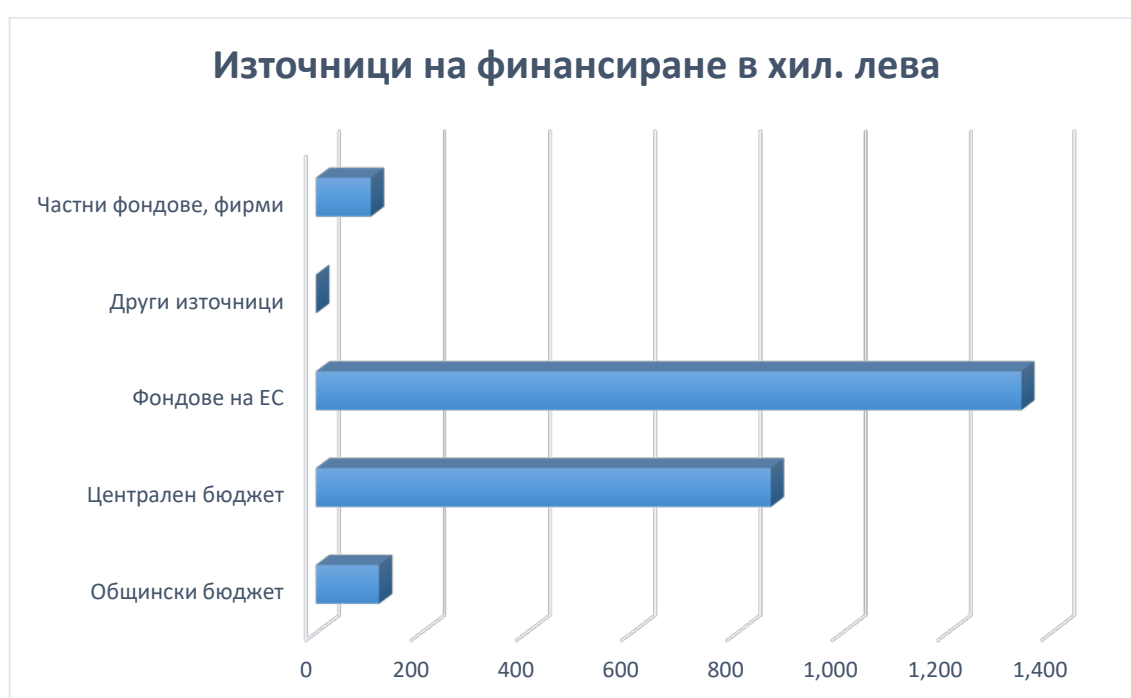
Фигура 3. Планиран финансов ресурс по приоритети на ОПР Сухиндол 2014-2020 (% от общото изпълнение)

Източник: Собствени изчисления

ОПР Сухиндол залага най-голяма тежест за изпълнение на проекти в рамките на **Приоритет 4: Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда**, което доклада отчита като изпълнено през 2019 г., но изпълнението на приоритета е твърде преобладаващо спрямо останалите такива (80% от общия вложен капитал при планирани по-малко от половината – 34%). Следва да бъде обърнато внимание и на останалите приоритети (особено на Приоритет 1, към който няма никакъв вложен капитал през ревизираната година), с цел балансирано развитие на общината и изпълнение на ОПР Сухиндол.

Фигура 4 Реални източници на финансиране 2019 г.

Източник: Собствени изчисления

От фигурата е видимо, че през 2019 г. най-много са допринесли за финансирането на проекти фондовете на ЕС и Централния бюджет. В ОПР на общината, като най-значими потенциални източници на финансиране са заложени именно те, така че може да направим извода, че планът относно източниците на финансиране е спазен.

V. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020

1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни

В Общинския план за развитие на община Сухиндол за периода 2014-2020 г. с цел осигуряване на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсното осигуряване на местното развитие е заложено да се създаде система за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Предмет на системата за наблюдение и оценка включва:

- изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори;
- организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление;
- предприетите мерки за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на плана за развитие.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР 2014-2020 съдържа следните **елементи**:

1) Системата от индикатори за наблюдение – дефинирани и отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;

2) Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията – наблюдението на изпълнението на ОПР се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, Агенция за чуждестранни инвестиции, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Агенцията по заетостта, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация;

3) Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на Община Сухиндол;

4) Органи за наблюдение на ОПР, организация и методи на тяхната работа.

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие на Община Сухиндол е Общинският съвет на Община Сухиндол. В процеса на наблюдение на изпълнението на ОПР, Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Функциите на органа за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие, съгласно чл. 81 от ППЗРР, включват:

- осигуряване на информация и данни и прилагане на система от индикатори за наблюдение по отношение на реализацията на целите и приоритетите за регионално и местно развитие;
- координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересувани органи, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство;
- осигуряване съответствие на действията по наблюдението с условията и правилата в областта на защитата на конкуренцията, държавните помощи, обществените поръчки, опазването на околната среда и насърчаването на равните възможности и социалното включване;
- обсъждане и одобряване на доклади за наблюдението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие;
- осигуряване на комуникация и взаимодействие с административните структури, участващи в процеса на изпълнение на регионалните планове за развитие и на общинските планове за развитие;
- разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски;
- определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

5) Система на докладване и осигуряване на информация и публичност.

В ОПР на община Сухиндол за периода 2014-2020 г. е заложено Кметът да организира наблюдението и изпълнението на Общинския план за развитие, като не е предвидено създаването на постоянна Работна група, която да управлява изпълнението на ОПР и да упражнява контрол и мониторинг върху резултатите от ОПР, но е предвидено изготвянето на Годишни доклади, с които да се наблюдава напредъка по изпълнението на ОПР.

За периода 01.01.2019-31.12.2019 г. текущото управление на изпълнението на ОПР на община Сухиндол се осъществява от общинската администрация и кмета.

В ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол е регламентирана „Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие на община Сухиндол 2014-2020“, която съдържа индикатори за въздействие и индикатори за резултат.

В Община Сухиндол няма разработвани годишни Програми за реализация на ОПР 2014–2020 г., в които да са посочени планираните проекти на годишна база.

2. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020

През 2019 г. от периода на изпълнение на ОПР се наблюдават следните проблеми, които пряко и/или косвено са оказали влияние върху изпълнението на плана:

- Липса на достатъчно собствени средства за реализирането на проекти;
- Липса на механизъм за набиране на актуална статистическа информация за всички области на социално-икономическия живот на територията на общината, поради което анализите се извършват на база налична информация за предходни години от НСИ;
- Липса на механизъм за набиране на информация за реализираните проекти на НПО и стопанските субекти на територията на общината чрез информация, предоставена от съответните регионални структури;
- Липса на активно действащи НПО;
- Липса на стопански субекти, отворени към създаване на ПЧП при реализация на проекти;
- Забавяне стартирането на оперативните програми и ПРСР за периода 2014-2020 г.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 2014-2020

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка.

Общинският план за развитие за периода 2014-2020 г. е разработен на базата на взаимодействие и поддържане на активна комуникация между общинските служители, държавните структури, бизнеса, културните институции, неправителствения сектор, образователните институции, граждани и др.

Основен източник за информираност на обществото по отношение на изпълнението на Общинския план за развитие, публичност и прозрачност, е официалната уебстраница на

Община Сухиндол <https://www.suhindol.bg/>, в която се публикуват за обществено обсъждане всички нормативни актове, документи, стратегии, планове и програми на общината. На нея се публикува и информация за изпълняваните и реализираните проекти, както и за документите, резултат от тяхното изпълнение.

Информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР се предоставят на граждани и организации чрез следните комуникационни канали:

- Чрез информационни справки, внасяни в общинския съвет за промените по бюджета за съответната година;
- Чрез актуализиране на информацията в сайта на общината;
- Провеждане на дискусии;
- Чрез публикации в регионалните медии, вкл. електронните им издания.

В заключение на горепосоченото може да се даде добра оценка за дейностите по информация и публичност на ОПР, които Община Сухиндол изпълнява.

4. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Сухиндол, в т.ч. мерки за ограничаване на изменението на климата

Плановата осигуреност е основен фактор за развитие на местна политика. Областите на политика, за чието реализиране отговаря институцията – българска община, в частност Община Сухиндол, са дефинирани в ЗМСМА, чл. 17, т. 1., където законодателят определя правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение в сферата на:

- Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- Образованието;
- Здравеопазването;
- Културата;
- Благоустрояването и комуналните дейности;
- Социалните услуги;
- Опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;

- Поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
- Развитието на спорта, отдиха и туризма;
- Защитата при бедствия.

Необходимо е и по отношение на секторните политики да се прилага механизъм на мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението им, като тези резултати намират отражение и при годишното отчитане на изпълнението на ОПР за останалия срок от действието му.

Необходимо е да се направи преглед и се изготвят и/или актуализират документите (стратегии, програми, планове, наредби, правила), свързани с прилагането, изпълнението и отчитането на отделните секторни политики, които са в правомощията на органите на местно самоуправление.

За постигане съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината, мерките, които се предприемат към настоящия момент, са:

- провеждане на коригиращи действия, на базата на предложения от заинтересованите страни;
- разглеждане на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет и внасяне на предложения за решения от ОбС;
- актуализиране на приетите от Общинския съвет – Сухиндол наредби, стратегии, концепции, програми, планове и др. в съответствие с целите и мерките, предвидени в ОПР.

Изпълнението и приложението на основните области на политиките, които са от компетентността на община Сухиндол е обезпечено с приети и действащи стратегически документи, като основен е Общинският план за развитие на община Сухиндол за периода 2014–2020 г.

5. Приложение на принципа на партньорство

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на общината. Благодарение на неговото приложение Общината ще може да реализира процеса съвместно, комуникирано с партньорите, при вземането на решения и координирането на техните изпълнения. В процеса на управление на политиките за регионално развитие са въвличени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, организации, административни звена, общности (групи) от различни юридически и физически лица, които имат конкретен интерес във връзка с реализацията на публична политика/план и са нейни поддръжници или противници. С помощта на партньорството може да се осъществи

целенасочено взаимодействие между тях, което ще гарантира успешното развитие на дейността.

Работата в партньорство не означава само информиране или консултиране. Преди всичко означава съвместно вземане на решения и съвместни действия за изпълнение на тези решения. Решения, които първоначално са общоприети от мнозинството партньори, имат висока обществена подкрепа в процеса на реализацията.

VI. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020

Изпълнението на ОПР Сухиндол през 2019 г. допринася в най-голяма степен за постигането на Стратегическа цел 2: Социално сближаване чрез преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера, ограничаване на риска от социална изолация и създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал и по-конкретно **Приоритет 2.3. Устойчив и приобщаващ растеж на човешкия капитал в областта чрез подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спорта** от Областната стратегия за развитие на област Велико Търново 2014-2020 г. Това се дължи най-вече на изпълнените проекти за социални услуги и подобряване на инфраструктурата, имаща отношение към образованието, културата и социалната интеграция.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020

Мониторингът и оценката предполагат изследване на текущото състояние и проследяване във времето на промените, до които довеждат прилагането на Общинския план или на съответния друг стратегически документ. По тази причина е важно да се обезпечат надеждни данни за изходното състояние на съответните индикатори, чрез които се описва проблемът или ситуацията преди изпълнението на заложените проект, мярка, приоритет и специфична цел. Такива изходни индикатори (индикатори за резултат и индикатори за въздействие) са заложи в ОПР Сухиндол 2014-2020 г.

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01.2019-31.12.2019 г.

Мониторингът на общинските политики е предвидено да се реализира на две нива. Първото ниво се осъществява от общинската администрация и включва следене на графици за изпълнение на програмата и спазването на сроковете, както и оценка на степента на постигане на целите, финансовите ресурси (планирани и изразходвани) и управлението. Това нещо се изпълнява. Второто ниво се осъществява от Общинския съвет, който приема решения по изпълнението на програмата или по възникнали проблеми.

Една от основните задачи на мониторинга по отношение на публичните политики е да следи за степента на постигане на заложените цели и ефективност по време на тяхното прилагане. Реализирането на Общинския план за развитие представлява етапен процес, при който всяка финансова година може да се разглежда като отделна фаза. Именно поради това, мониторингът завършва с годишни оценки и доклади, които да послужат на корективните действия в следваща фаза/година.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

Необходимо е да се направи преглед и се изготвят и/или актуализират документите (стратегии, програми, планове, наредби, правила), които са свързани с прилагането, изпълнението и отчитането на отделните секторни политики, които са в правомощията на органите на местно самоуправление.

Необходимо е и по отношение на секторните политики да се прилага механизъм на мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението им, като тези резултати намират отражение и при годишното отчитане на изпълнението на ОПР за останалия срок от действието му.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01-31.12.2019 г.

Приложение 1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01-31.12.2019 г.

Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01-31.12.2019 г.												
№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Статус	Бюджет (хил. лв.)	Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни фондове, фирми	Планиран бюджет (хил. лв.)	% изпълнение
О Б Щ О :					2 429	120	864	1 342		104	41 122	6%
Приоритет 1: Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма											5 870	0%
Приоритет 2: Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението					369		39	226		104	12 600	3%
1	Устойчиво развитие на земеделско стопанство за отглеждане на пчели и производство на биологичен пчелен мед	ПРСР	Физическо лице	Текущ	24		2	22				
2	Изграждане и оборудване на садкова ферма за отглеждане и възпроизводство на видове с добри пазарни перспективи.	ПМДР	Водник ООД	Сключен договор								
3	Подобряване процесите на управление и организационни иновации в Борола ООД	ОПИК	Борола ООД	Изпълнен	345		36	205		104		
Приоритет 3: Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места					96		54	42			6 890	1%
1	„Регионална програма за заетост за 2019 год. на Община Сухиндол“	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	25		25					
2	Национална програма "Ние също можем - 2"	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	2		2					
3	Национална програма "Хоризонти 4"	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	4		4					
4	Национална програма Помощ при пенсиониране	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	21		21					
5	Проект WIFI4EU	Фондове на ЕС	Община Сухиндол	Текущ	29			29				
6	Социална кухня	ОПХ	Община Сухиндол	Текущ	15		2	13				
Приоритет 4: Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда					1 939	120	746	1 074			13 940	14%
1	Аварийно укрепване и корекция на отводнителен канал, Община Сухиндол от О.Т. 153-154 през О.Т. 390 до О.Т. 388-389	Централен бюджет/ Общински бюджет	Община Сухиндол	Текущ	493	99	394					

Приложение 1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Сухиндол за периода 01.01-31.12.2019 г.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Статус	Бюджет (хил. лв.)	Общински бюджет	Централен бюджет	Фондове на ЕС	Други източници	Частни фондове, фирми	Планиран бюджет (хил. лв.)	% изпълнение
2	Ремонт общ. улици Сухиндол, Г. Косово, Коевци, Б. река, Кр. Градище	Централен бюджет/ Общински бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	42	8	34					
3	Изработка и доставка на отоплителен котел в детска градина "Соня"	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	34		34					
4	Рампа за инвалиди ДПЛД, доставка и монтаж на дограма, домашен социален патронаж Сухиндол, изработка и доставка на отоплителна система и котел - Домашен социален патронаж	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	24		24					
5	Ремонт на детска площадка - ул. В. Левски; Водолей и ул. Росица	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	5		5					
6	Ремонт детска площадка ул. Цар Асен I и ул. Струма /до Ст. Мънков/, ремонт детска площадка ул. Филип Маджара, ул. Хан Аспарух и ул. Росица /до самолета/	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	15		15					
7	Ремонт на часовников механизъм на градски часовник в гр. Сухиндол, покупко-продажба на МПС Форд – автовихка, покупко-продажба на МПС лек автомобил Опел астра - пожароизвестяване, видеонаблюдение. Ремонт на ведомствен апартамент ул. Ал. Стамболийски №7, вх. Б, ет. 4, ап. 10. Ремонт общ. сграда - кметство с. Г. Косово	Централен бюджет/ Общински бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	63	13	50					
8	Реконструкция на общинска спортна площадка в гр. Сухиндол (УПИ VIII, кв. 50)	ПРСР	Община Сухиндол	Сключен договор								
9	Прилагане на децентрализиран модел за управление на био-отпадъците в общините Севлиево, Дряново и Сухиндол, включително изграждане на необходимата техническа инфраструктура – система за разделно събиране и съоръжение за рециклиране на събраните био-отпадъци.	ОПОС	Община Севлиево, Община Сухиндол, Община Дряново	Текущ	1 263		189	1 074				
	Приоритет 5: Добро управление в полза на местната общност и бизнеса				25		25				1 822	1%
1	Покупка на административно оборудване на мултифункционално устройство, скенер "Canon" A4 и лазерно мултифункционално устройство	Централен бюджет	Община Сухиндол	Изпълнен	25		25					